

ДОСЛІДЖЕННЯ З РОЗРОБКИ ФІТОСИРОПУ НА НЕЦУКРОВІЙ ОСНОВІ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ГЕПАТОБІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ

Шмалько О.О., Вишневська Л.І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Цукровий діабет посідає основне місце в структурі ендокринних хвороб і третє місце після серцево-судинної та онкопатології серед захворювань неінфекційної природи. Такі характеристики як рання серед усіх захворювань інвалідизація, висока смертність серед пацієнтів визначили цукровий діабет як пріоритет в національних системах охорони здоров'я всіх країн світу, закріплених Сент-Вінсентської декларацією. Більше 80 % випадків смерті від діабету відбувається в країнах з низьким і середнім рівнем доходу, а за прогнозами ВООЗ за період 2005-2030 рр. число випадків смерті від нього подвоїться. Кожні 20 хв в США реєструють новий випадок захворювання на діабет, а в Європі - кожні 40 хв.

Мета дослідження. На основі проведеного дослідження вітчизняного фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування захворювань печінки та жовчного міхура встановлено, що сиропи представлені лише одним препаратом, у якому, як коригент, використовується цукор, що значно обмежує застосування засобу для хворих на діабет, ожиріння, хворими похилого віку та в педіатрії. До останнього часу як замітник цукру найбільше поширення мав сахарин (бензотіазолін-3-ОН-1,1-діоксид) у вигляді натрієвої солі. Він стабільний в межах рН 2-7 при нормальній температурі. Недоліком є металевий присмак і гіркий післясмак. У США з 1978 р його використання заборонено для вживання дітьми і вагітними жінками.

Дослідження фахівців свідчать, що більше 80 % випадків цукрового діабету 2 типу можна запобігти, змінивши спосіб життя, культуру харчування тощо. Для забезпечення дієтичного та діабетичного харчування хворих і людей групи ризику ведеться пошук натуральних діабетичних підсолоджувачів. Існують речовини, які в 300 і більше разів солодші за сахарозу (високосолодкі – тауматин, дігідрохалкон, стевіозиди і ін.), які отримують з екзотичних видів сировини, вони є малодоступними і дорогими. Крім того, недостатньо вивчена і їх нешкідливість.

Серед рослин, які продукують солодкі речовини, значний інтерес представляє стевія *Stevia rebaudiana* Bertoni (медова трава), листя якої містять низькокалорійні замітники цукру – стевіозид, який перевершує по солодкості цукор в 250-300 разів, і ребаудіозиди (відповідно в 400-500 разів).

Результати та висновки. Ми розробили комбінований фітосироп холіфіт комплексної дії для лікування захворювань печінки та жовчного міхура з водним екстрактом листя стевії, як цукрозамінником та плодами шипшини, листям артишоку, квітками цмину та стовпчиками з рильцями кукурудзи.